
LOTOSOV CVET

I

Običaj vezivanja stopala

Ljudsko telo je fizički entitet nalik slikarskom platnu po kome kultura, u kojoj se ono razvija i živi, iscrtava šare svoje posebnosti. Kulturni relativizam konstruiše, između ostalog, i korporalni identitet jedne ličnosti kojoj se, odmah po rođenju, pripisuje i određeni rod. O tome koliko se takav kulturološki izum može prepoznati na ženskoj telesnosti govori i jedinstven, a s druge strane nesumnjivo univerzalan običaj vezivanja stopala.

Sve civilizacije poznaju svojevrsnu modifikaciju ženskog tela u ime lepote i ulepšavanja, nacionalnog i rodnog obeležja, kao i političko-religioznog stava. Tokom svoje istorije, kinesko patrijarhalno društvo proizvelo je specifičan oblik kulturne matrice, u čijem kontekstu se razvila i ova "notorna" praksa.

U malom, deformisanom stopalu preplitali su se elementi kineske erotike, mode, lepote, nasilja, bola, socijalnog statusa, rodne hijerarhije i nacionalnog stida. U početku fetišistički ekskluzivitet raskošnog dvora, a kasnije simbol osakaćene zemlje, slikalo je žensku inicijaciju, njeno odrastanje, bogatstvo i status, čast i identitet, rodnu i civilizacijsku pripadnost. Obavijeno bogatom tradicijom ćutanja, mistifikovano i skrivano, u velikoj meri opresivno i subverzivno, kao jedno od osnovnih aspekata ženske kulture, predstavljalo je deo specifičnog nasleđa onih koje su vezivale, i onih kojima je stopalo vezivano.

S modernizacijom Kine, pod uticajem kineskih intelektualaca i zapadnoevropskih misionarskih organizacija, *san cun jin lian*¹ postaje znak divljaštva i feudalne

¹ "Troinčni zlatni lotos" bio je naziv idealno vezanog stopala, koje se u istoimenom romanu, autora *Feng Jicai*-a, fokusira kao "izum" uslovljen tipično kineskim afinitetima.

2 Nošenje korseta "kitove kosti" (*whale-bones corset*) uzrokovalo je gubitak svesti i pojavu raznih trbušnih, respiratornih i srčanih oboljenja.

Običaj vezivanja stopala jedan je od oblika univerzalne prakse modifikovanja tela. Ona je za osudu, ali ništa više od one savremene koja obuhvata silikonske meri sputana i skućena.

Zenski društveni (javni) angažman bio je, u najmanju meru, ograničen, a "sloboda" njenog tela u velikoj većini rebrima jedne Francuskinje, bez obzira na evinom periodu svog života, usled atrofiranih donjih ekstremiteta, kretala puzeci na koljenima, ili o zgnječenju kulture subjektivnosti, zaključak je identičan. Bilo da se govori o Kineskinji, koja se možda u jed- toriju, direktno, ali nesvesno, osuđuje i svoju.

znatom evrocentričnom maniru, osuđujući kinesku is- nom kolonijalnom superiornošću, i koja, u dobro po- tiku, ali i kritiku upšte, koja ponekad odiše navod- rike², s pravom se manifestuje kroz feminističku kri- zaboravlja bogatu korsetnu tradiciju Evrope i Ame- teskom transformacijom, koji izgleda da uveliko Moralna zapanjenost Zapada nad "opscenom i gro- ne prestaje da šokira svojom višeslojnom simbolikom. Iako iskorenjeno pre više od pola veka, malo stopalo nacionalnog organizma koji što pre treba odstraniti. jednom tako šarmantno i mirisno, postaje maligni deo "stranih davola", a zatim i u očima samih Kineza, opresije žena. O njemu se progovara i piše. U očima